

ÖLÜM İSTATİSTİKLERİ HAKKINDA GENEL AÇIKLAMA

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) ölüm olaylarına ilişkin bilgileri, 1931 yılından itibaren derlemeye başlamış ve 1949 yılı sonuna kadar nüfusu en fazla olan 25 il merkezi, 1950-1956 yılları arasında bütün il merkezleri, 1957 yılından itibaren de tüm il ve ilçe merkezlerini kapsayacak şekilde yayımlamaya başlamıştır. Ölüm olayları ile ilgili istatistiki bilgilerin ülke düzeyinde yaygınlaştırılması amacı ile 1982 yılından itibaren bucak ve köylerde meydana gelen ölüm olaylarının derlenmesi amaçlanmış ancak, verilerin alandan çok eksik gelmesi nedeniyle yayımlanamamıştır. Bu nedenle, bucak ve köylerden derlenen ölüm istatistiklerinin derlenmesine yeni bir sistem kuruluncaya kadar 1 Ocak 1986 tarihinde son verilmiştir.

Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi (MERNİS)'nin 2001 yılında çevrim-içi (on-line) uygulamasına geçmesiyle ölüm istatistiklerinin bu veri tabanından elde edilmesine karar verilmiştir. Bu amaca yönelik olarak, İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü ile TÜİK arasında 7 Şubat 2006 tarihinde veri değişimine ilişkin bir protokol imzalanmıştır.

Bu protokol çerçevesinde, TÜİK tarafından 2009 yılından itibaren MERNİS veri tabanından ölüm verisi elde edilmeye başlanmıştır. MERNİS veri tabanından elde edilen ölüm verisi ile TÜİK tarafından derlenen ölüm nedeni verisi birleştirilerek MERNİS veri tabanında yer almayan ölüm verilerinin de MERNİS ölüm verisine eklenmesiyle Türkiye geneli için üretilen ölüm istatistikleri TÜİK tarafından yayımlanmaya başlanmıştır. MERNİS'in dinamik bir yapıya sahip olması nedeniyle ölüm istatistikleri geriye dönük olarak güncellenmektedir.

Bu haber bülteninde, 2010-2011 yıllarına ilişkin ölüm istatistiklerinin 28/02/2013 tarihi itibarıyla güncellenmiş verileri ile 2012 yılı ölüm istatistikleri aynı tarih itibarıyla verilmiştir. Ayrıca, 2008 yılına kadar olay yeri (ölümün meydana geldiği yer) bazında verilen ölüm istatistikleri, 2009 yılından itibaren daimi ikametgah yerine göre verilmeye başlanmıştır.

Tanım ve Kavramlar

Ölüm: Canlı doğum olayı gerçekleştikten sonraki herhangi bir zamanda yaşamsal fonksiyonların tamamen yitirilmesidir.

Bebek ölümü: Canlı doğum olayı gerçekleştikten sonraki bir yıl içerisinde meydana gelen ölümlerdir. Diğer bir ifade ile bir yaşı tamamlamadan meydana gelen ölümlerdir.

Kaba ölüm hızı: Belli bir yıl içinde her 1000 nüfus başına düşen ölüm sayısıdır.

$$KÖH = \frac{\ddot{O}}{N} \times 1000$$

KÖH: Kaba ölüm hızı

Ö : Ölüm sayısı

N : Yıl ortası nüfus

Bebek ölüm hızı: Belli bir yıl içinde her 1000 canlı doğum başına düşen bebek ölüm sayısıdır.

$$BÖH = \frac{B\ddot{O}}{D} \times 1000$$

BÖH: Bebek ölüm hızı

BÖ : Bebek ölüm sayısı

D : Canlı doğum sayısı